

Høydose vitamin D som behandling av autoimmune sykdommer

Kategori: Legemiddel

Bruksområde og fagområde: Spesialisthelsetjeneste, Primærhelsetjeneste; Immunologi

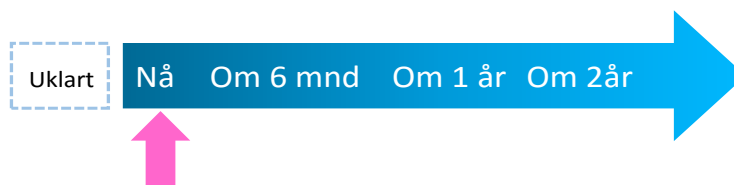
Navn: Vitamin D

Produktnavn og produsenter:

Søkestermer/synonymer: autoimmune diseases; autoimmune sykdommer, vitamin D; vitamin D3; cholicalceferol; ergocalciferol

Status for bruk og godkjenning

Tidsperspektiv tilgjengelighet i Norge:

Det har vært en økning i salget av reseptbelagte vitamin D-holdige preparater i Norge de siste årene. Dette gjelder for både kvinner og menn, men bruken er høyest og økningen størst hos kvinner (1). Metoden er foreslått av privat forslagsstiller til vurdering gjennom Nye metoder.

Finansieringsordning

Sykehus	☐
Blå resept	☐
Egenfinansiering	☐
Usikkert	☒

Beskrivelse av den nye metoden

Vitamin D dannes i huden under UVB-stråling og absorberes også i tarmen fra vitamin D-holdig ernæring eller kosttilskudd. Vitamin D er et hormon med et komplekst sett av virkninger. Hovedfunksjonen til vitamin D er å øke opptaket av kalsium og fosfat fra tarmen. Mangel på vitamin D kan føre til osteomalasi hos voksne og rakitt hos barn (2).

Det er foreslått at vitamin D har forebyggende effekt på flere sykdommer i tillegg til skjelettsykdommer, deriblant autoimmune sykdommer.

I forslaget som er innsendt til Nye metoder foreslås det at det gis daglige doser av vitamin D fra 60 000 IU til 320 000 IU. I de fleste studiene som er nevnt under gis det doser av vitamin D på mellom 5000 til 50 000 IU per dag. Dette er studier på blant annet multipel sklerose og Chrons sykdom. Ved slike høye doser av D vitamin, sortes metoden under kategorien legemiddel. Høye doser av Vitamin D kan gi til dels alvorlige bivirkninger (1), vi er usikre på hvor godt dette er undersøkt.

Sykdomsbeskrivelse og pasientgrunnlag

Autoimmune sykdommer utgjør en stor gruppe sykdommer og har det til felles at immunsystemet feilaktig angriper kroppens eget vev. Dette kalles autoimmunitet. Autoimmune sykdommer kan gi symptomer fra forskjellig organer i kroppen, avhengig av hvor i kroppen immunsystemet angriper. Det finnes mer enn 80 sykdommer som er av autoimmun karakter. Eksempler på autoimmune sykdommer er multipel sklerose, systemisk lupus erytematosus, Sjögrens syndrom, revmatoid artritt og Chrons sykdom. Det har lenge blitt foreslått at det er en sammenheng mellom Vitamin D-mangel og autoimmun sykdom, men det vitenskapelige belegget for dette er uavklart.

Dagens tilbud

Standard behandling av de ulike autoimmune sykdommene.

Status for dokumentasjon

Metodevurdering

Det er ikke utført metodevurderinger eller systematiske oversikter for dette i Norge.

Vi fant en ferdigstilt metodevurdering avgrenset til multipel sklerose, som kan være relevant for problemstillingen (3)

Vi fant to relevante pågående metodevurderinger/systematiske oversikter:

- [Effect of vitamin D supplementation on inflammation: systematic review of randomised controlled trials](#)
Forventet ferdigstillelse: August 2016 (ikke publisert enda)
- [Vitamin D for the treatment of inflammatory bowel disease](#)
Forventet ferdigstillelse: Juli 2017

Registrerte og pågående studier

Et søk i www.clinicaltrials.gov resulterte i 134 studier. Vi har ikke gjennomgått disse i detalj, men flere av studiene ser relevante ut, inkludert flere randomiserte kontrollerte studier på pasienter med multipel sklerose og Crohns sykdom. Vi er usikre

Hvilke aspekter kan være relevante for en metodevurdering

Klinisk effekt	☒	
Sikkerhet/bivirkninger	☒	Det kan være alvorlige komplikasjoner assosiert ved bruk av svært høye doser Vitamin D (1)
Kostnader/ressursbruk	☐	
Kostnadseffektivitet	☐	
Organisatoriske konsekvenser	☐	
Etikk	☐	
Juridiske konsekvenser	☐	
Annet	☐	

Hva slags metodevurdering kan være aktuell

Mini-metodevurdering	☐
Hurtig metodevurdering	☐
Fullstendig metodevurdering	☒

Hovedkilder til informasjon

1. Brustad og Meyer. [Vitamin D – hvor mye er nok, og er mer bedre for helsen?](#) Tidsskr Nor Legeforen, Nr. 7, 2014; 134:726-8. Kronikk:
2. Norsk elektronisk legehåndbok (NEL): <http://nevro.legehandboka.no/handboken/nel/prover-og-svar/klinisk-kjemi/blodprover/itamin-d/>. Lest 30.09.16
3. James m fl. Mult Scler. (2013); Oct;19(12):1571-9 [The effect of vitamin D-related interventions on multiple sclerosis relapses: a meta-analysis](#)

Se under arkfanen [mer om oss](#) for mer informasjon om prosess og prosedyre for metodevarsling.

Første varsel 30.09.2016

Siste oppdatering 30.09.2016